

Jemes

Ina Giruma

(James)

Vonaviakova

Jemes igiruma God ina wawaya dobu ku kudubina kurisi. Ina giruma kamonai ivi~akovisi da ikikava nota ghamaghamasi Keresiyana vibeyebebeyena kamonai ita~viiya da mara nonowa tepanai ita~makai ma iti~nowesi da i bera gisigisi ma ghamaghamasi na maninina. Ina vibeyebebeyena kamonai na miiba peyarisi iterei, ti na nuwatatonasi. Keresiyana inowesi da ikikava iti~nuwanotanota ma ita~berai. Nota bogii ma bogiiyai ivi~sisiyei, kamonai na mumurisi ma moyamoyakisi, ruyagha, yawasa maninina, vitumaghana ma bera biibiisi, nuwagiura, vikawapata, kayotata ma vokuwaya, nuwanuba, nipowana ma ikikava wawaya ke ini~tupaviresi, ikikava iti~sisiya bubuna ma ke wawaya viya ina~kitakuyowesi ma viya ina~kayowesi.

Jemes igiruma da i Keresiyana yawasina kamonai na ke vitumaghana kava ma bera biibiisi yavata ita~beraberai.

Jemes ina nota weni nakanani irereghi.

Sapta 1:1 Giruma ivotawei.

Sapta 1:2-8 Vitumaghana ma nuwagiura.

Sapta 1:9-11 Wawaya mumurisi ma moyamoyakisi.

Sapta 1:12-18 Ruyagha.

Sapta 1:19-27 Sisiya ma bera.

Sapta 2:1-13 Keresiyana ita~kitaruvai da wawaya viya ke ina~kitakuyowesi.

Sapta 2:14-26 Vitumaghana ma bera biibiisi.

Sapta 3:1-18 Keresiyana iti~sisiya bubuna.

Sapta 4:1 da ku 5:6 Keresiyana ma dobu yawasina.

Sapta 5:7-20 Vonavinota bogii ma bogiiyai.

Vitumaghana ma nuwagiura.

1 ¹Taku Jemes, Bada Yesu Keriso^a ma God i bigabiga wawayiku.^b

Tami Israel na kami dam ivi~12 ma kovi~verubogebogeyana da dobu bogii ma bogiiyai kamosiyai komakamakai na tami kurimi agirugiruma. Kiiwa kiiwa.

²Varevaresiku, maranai ruyagha bogii ma bogiiyai kona~panapanani na kovi~nuwabiibii kirakiyi, ³iyamna koakovi da ruyagha kamonai kona~miirkikina na tuna ini~vitemi da ami vitumaghana ini~rewapani.

⁴Mara nonowa kona~miirkikina da nota magura gwabimiyai ina~rakata, da aviyavisina maghinomiyai ina~nekiibau na ke kona~kiitonatona, iyamna namada nota kiimatanina ma rewapanina gwabimiyai. ⁵Ma tam iyai nuwagiura gwabimuwal kegha na kevi~nowi God kurina da ina~verem, iyamna God ina agabiibai irakata da iyavo kava ini~nowi na kudubisi ina~vere kirakiyesi ma ke ina~yeghisi. ⁶Ma God kurina kinowi na kevi~tumaghana, ke meyani am nota ina~ragharagha. Tam iyai am nota ina~ragharagha na tam nakanani ma tovava yegiiyai, yanunu tovavina ita~yekuyekuri. ⁷⁻⁸Tam na kekiikiigwamgwam ma am bera kudubina kamonai kekiikiitonatona. Ma ke kuna~notai da Bada avi biibiina ina~verem.

Moyamoyakisi ma mumurisi.

⁹Keresiyana moyamoyakisi na iti~nuwabiibai da God ina~terepisi.

¹⁰Ma Keresiyana mumurisi iti~nuwabiibai da God ina~tereoruwei, iyamna ti nakanani ma saru dipiiyai, ina yawasa tupona.^c ¹¹Madegha ina~gogo ma muyamuyana na saru tanana ina~poyai da ina~sivi ma ina~peku ma kitana ina~bero. Maghimaghikhina bade wawaya mumurina. Ina biga ina~beraberai ma nani kamonai kana mara ina~kovi.

Ruyagha ma rubui.

¹²Tami iyavo kava ruyagha koghegavovori ma komiimiirkikina na koti~nuwabiibai. God ina vonakiyyapa bagibagina iterei kurimi da tami iyavo kava nuwanuwana koviiviya na ami miiya ina~veremi ma miiyiina na yawasa makamakii nonowina. ¹³Ma wawaya ruyagha ina~panani ma ini~nuwatini da bera berona ina~berai na ke ina~vona da God iruyaghai, iyamna God ke meyani berona ina~kayowei ma ke meyani wawaya ini~beroberowesi da ina~peku. ¹⁴Maranai wawaya sago sago duma ruyagha epanapanani na ti mani i nota beroberosi inuwatinisi ma etitinavuresi. ¹⁵I kayowana da nota beroberosi ini~nowesi da berabero ina~berai. Ma berabero ina damona na rabobo.

^a **1:1 Keriso:** Grik damsí gamosi evonavona bo ‘Keriso’ ma Hibru damsí gamosi evonavona bo ‘Mesaya.’ Ivi~ruwa iyamna ‘God ina Vivinevine Wawayina.’ ^b **1:1** Mat 13:55; Mak 6:3; Apos 15:13; Gar 1:19 ^c **1:10-11** Isa 40:6-7

¹⁶Varevaresiku, tami nuwanuwaku. Ke wawaya ini~beroberowemi.
¹⁷Puyo kiikiimatanisi kudubina na Mamai God gwabinai eororu kurita. Tuna kinuwa yaseganisi iyamoni. Ma nani yaseganisi na ruvvovireviresi da sawara dobuwai keyakeyusi eruruvovirevirei. Ma God na ke nakanani, ke ruvvovirevirena. ¹⁸God tuna mani ina kayowanai vonavaghata sisiyina ivereta da yawasa vuna taviya. Ma aviyavisina kudubina iyamoyamoni kamonai na God matanai tota ina wawaya na taghe kirakai da ina wawaya vovokaravita.

God vonana tiyanai ma tavotekatekei.

¹⁹Varevaresiku, tami nuwanuwaku, konota bubuna. Wawaya ina~vivisisiya na kudubimi kovi~yana bubuna. Ma sisiya kubiine na ke koni~sisiya yaghina. Ma ke yaghiyaghinai nuwanuwami ina~pughu. ²⁰God ina kayowana na yawasa maninina ma wawaya nuwanuwana ina~pughu na ke kovokovoghina da God ina kayowana ina~berai. ²¹Tuna kubiine ami bera beroberosi ma nota dadabusi kudubisi kogigiratawei. God vonana nuwanuwami kamonai ivoni na ere vopepetimi kovokikini da ini~yawasimi.

²²Ke tam mani kuni~beroberowe meyem. God vonana ke kuni~yanotei, aviyavisina evonavonem na nakanani keberai. ²³Tam iyai God vonana kuni~yanei ma berana ke kuna~berai, tam nakanani ma wawaya tuna mani maghighina noma kamonai ita~kitai. ²⁴Ina~kitai ina~kovi na ina~nae da yaghiyaghinai nuwanuwana ina~wapa da maghighina kitana ikikava. ²⁵Ma ke nakanani taberai. God vonana na kiimatanina ma iyavo kava berabero ikutatanisi na ina~votawesi. Mara nonowa vonana kuna kitatupei, ma aviyavisina kuvi~yavi bo kuvi~yanei na nuwanuwam ke ina~wapa ma kevotekatekei na vaghina God ini~biibiinim.

²⁶Tam iyai kenotanotai da vokavakavara ketana kuakovi ma am sisiya ke kuta~koyakoyagha bubuni na tam mani kiberoberowe meyem, ma am vokavakavara na iyamna kegha. ²⁷Ita Mamai God matanai vokavakavara vaghata ma maninina na weni. Uwuwave ma kwapukwapura vivikamyuyuwisi kona~koyagha bubunisi. Ma kona~koyagha meyemi da tupuwa ina kayowana beroberosi ke ini~dowadowimi.

Ke wawaya viya kona~kayo bubunisi ma viya na kegha.

2 ¹Varevaresiku, tami ita Bada Yesu Keriso koitumaghanei ma tuna kana kadara irakata kirakai. Tuna kubiine ke wawaya viya kona~kayo bubunisi ma viya na kegha. ²Mikeda mura wawayina kana gara biibiina ma imonagha bubuna ma moyaka wawayina kana gara tamosikasikana ma ivi~ruwa ita~rui ami ku dughu gawarina. ³Ma mura wawayina kota~kayo bubuni na kota~vonei bo, “Gawara biibiina weni,

kemakai." Ma moyamoyakina kota~vonei bo, "Tam, nake kemiiri." Bo kota~vona bo, "Kaekunukunukuwai kemakai." ⁴Nakanani kota~berai na koti~matakira da tami nota berona gwabimiyai da wawaya sago koterepai ma sago kotereoruwei.

⁵Varevaresiku, tami nuwanuwaku, kovi~yana. Wawaya moyamoyakisi dobuwai i mura igisi ma kegha da God ivinesi da i vitumaghana irakata ma yavata ivi~nuwasago. Ma namada vonakiiyapa bagibagina iterei da iyavo kava nuwanuwana iviiya na ina vikiivavona ini~rapenei. ⁶Ma tami, avi kubiine moyamoyakisi koteretereoruwei? Kota~notai da mura wawayisi ikayonogenogeyanemi ma eviiviinimi da itupavireviremi ma ku gabura etereteremi. ⁷Ma ti damsi na Yesu Keriso kana vava biibiina ekiikiiviberoi, ma tuna vavana kakanikani.

⁸Ma God vonana kamonai Bada ina sisiya bagibagina iterei na weni, "Ikikava tam mani kinuwaviina meyem na bade nakanani kwinam nuwanuwana keviyi."^d Tuna kona~nununura kiimatani na kona~berabera bubuni. ⁹Ma tami iyavo kava wawaya sago koikayoberowanei ma wawaya sago kokayokayo bubuni na tami Bada ina sisiya bagibagina kovi~kiigliyei. ¹⁰Tam iyai vonaviyoyovana sisiyina sago kava kuvi~kiigliyei na vonaviyoyovana kudubina kuvi~kiigliyei ma tam na berabero wawayim. ¹¹Ma God ivoneta bo, "Kawam kuravaghi na tuna kava yavata koni~pekana, ke sago meni wawayina yavata." Ma bade ivona bo, "Ke wawaya kuna~kiivunui." Ma mikeda sago kuberai ma sago ke kuta~berai ma kegha da vonaviyoyovana kudubina kuvi~kiigliyei.^e ¹²Aviyavisina peyarina kona~vivisisiyei ma aviyavisina bade kona~beraberai na nani kamonai nuwanuwami ke ina~wapa da God ina vonaviyoyovana tepanai ini~tupaviremi. Ma bade tuna ina~votaweta. ¹³Tam iyai wawaya ke kuta~vivikamyuyuwesi na God ina vitupavira maranai na ke ini~kamyuyuwem. Tam iyai wawaya kuvivi~kamyuyuwesi na vitupavira ke kuna~yabumanei.

Vitumaghana ma bera.

¹⁴Varevaresiku, wawaya sago evonavona da tuna God itumaghanei ma ina~bera kitana bogiiyai na ina vitumaghana na iyamna kegha. Ma nani vitumaghanina kwebuna na ke ini~yawasi. ¹⁵Mikeda tuwanatim sago kana gara kegha ma kana vavai kegha. ¹⁶Ma kuna~vonei bo, "God ini~biibiinim, kevi~gara bubuna ma kekam bubuna." Nakanani kuni~sisiya ma ke aviyavisina sago kuta~verei da kuti~vitei na am sisiya iyamna kegha. ¹⁷Vonavaghata da vitumaghana kava ma bera biibiisi ke kuna~beraberai na nani vitumaghanina na raborabobona.

¹⁸Ma wawaya sago ina~vona bo, "Wawaya viya itumaghana, ma viya na bera biibiisi eberaberai." Ma ana~vonapotei bo, "Mikeda am bera

^d 2:8 Lev 19:18 ^e 2:11 Exod 20:13-14; Deut 5:17-18

biibiisi kegha na ikikava am vitumaghana ana~kitai? Ma taku, aku bera biibiisi ini~matakira da aitumaghana.”¹⁹ Tam, kitumaghana da God sago kava bo? Ibiibai! Ma ke tuna kava. Kanuma beroberosi bade nakanani itumaghana da God emakamakai ma eyabuyabumanei da ekirokiroro.²⁰ Kuneghanegha ghagha! Kutakovi da God kuni~tumaghanei ma bera biibiisi ke kuna~berai na am vitumaghana na kwebuna.²¹ Ita kaekiki Abraham konotanotai bo kegha? Natuna Aisiki suwara kana kema tepanai iterei da ita~suwara, tuna kubiine God ivona da tuna na wawaya maninina.^f²² Kokitai, ina vitumaghana tepanai nani berana iberai, ma nakanani iberai kubiine na ina vitumaghana irakata da ivi~tumaghana kamowa.²³ Giruma katamana ikitava igirumi na itupuwa. Ivona bo, “Abraham ivi~tumaghana da Bada ina sisiya na vonavaghata. Ma Bada ikitai da Abraham ina vitumaghana irakata, tuna kubiine ekayokayowei ma ivonakiyyaragha da tuna na ina wawaya maninina.” Ma bade igiruma da God ivona bo, “Abraham na kwinaku.”^g²⁴ Kokitai, ke ita vitumaghana kava ma ita bera yavata na God ina~vona da tota na wawaya maninita.

²⁵ Ma bade Reiyab konotai. Tuna wavine madamadawrina ma Israel i nanaga wawayisi ikarava irui ku Jeriko na ikoyagha bubunisi. Ma ivi~vitesi da keta sago iviiya ma ionagha da iverau. Tuna kubiine God ivonakiyyaragha da wavine maninina.^h

²⁶ Nakanani ma wawaya tupuwina kava ma kanumina kegha na tuna wawayina na raborabobona, ma bade vitumaghana kava ma bera kegha na vitumaghana raborabobona.

Pepam kuta~koyagha bubuni.

3 ¹Varevaresiku, ke peyarimi God vonana koni~beyebeyena. Koakovi da tokai vibeyebeyena wawayikai na vitupavira maranai kakii vitupaviravira na ina~bagibagi kirakai, ke wawayota viya nakanani.²Peyarita mara nonowa kaeta tatakutakurei. Ma wawaya iyai ke meyani da ina sisiya kamonai ita~vivibero ma bade ke ita~vivisisiya wapawapa, tuna wawayina na wawaya kiimatanina. Ma tuna kovokovoghina da tupuwina kudubina ini~bada bubuni. ³Hosi kawanai kirama ini~karaghi da pepana ina~kiitani, ma kiramina damodamona hosi kawarinai, nevana da nevana urava ina~kuta. Nani uravisi tatitina da ina~vovotekateketa. ⁴Ma bade konotai da waka ghamanakina ma kana yabiyabi na gisina. Ma yanunu irakata, ma kegha da yabiyabi wawayina kovokovoghina da waka ini~badei. ⁵Ma bade, pepata na gisina ma kegha da vibero ma kayotata sisiyisi ini~sisiyei.

Konotai, dipa irakata kirakai ma kegha da keyama tamodidighina kava ma nani dipana ina~runawa da kudubina ina~kara yavui!⁶ Ma pepata

^f 2:21 Gen 22:1-14 ^g 2:23 Gen 15:6; 2Chr 20:7; Isa 41:8 ^h 2:25 Josh 2:1-21

na nakanani ma keyama karakaratina. Pepata ina berona irakata da ita yawasa kamonai karena da ku damona kudubina ini~beroi. Nani keyama karakaratina ina~karagavovorita, iyamna sisiya beroberosi Seitan gwabinai epipisi. ⁷Tota wawaya na ghamoghamo bogii ma bogiiyai takiikiivimanamanamisi, kiu ma iyana ma dowa tetetesu yavata. ⁸Ma ke sago iyai pepana ita~kiivimanamanami da ita~votekatekei. Wawaya pepana na ibero kirakai ma ke ruvaruvana da ina~kiivimanamanami. Tuna nakanani ma mota berona, ina~kanim na kuna~rabobo. ⁹Nani pepenai tikiikiwa Bada ita Mamai kurina ma bade nani pepenai wawaya timimagisi ma takiikiiviberosi, ma kegha da God wawayisi iyamonisi da tuna maghimaghighbina. ⁱ ¹⁰Vikiikiwa ma imaga nani kawanai ekiikiibau. Varevaresiku, ke nakanani kona~berai. ¹¹Ke meyani vusira bonaghina sago na okowa ma yegai ina~kiibau. ¹²Varevaresiku, ke meyani koweya iname da kiroko ina~terei. Ma ke meyani karibo iname da momore ina~terei. Ma bade ke kovokovoghina da vusira rari yegayegiinai okowa biibiina kunivui.

Nuwagiura God gwabinai.

¹³Wawaya iyai nuwanuwagiurina bo notanotana kamomiyai na evi~matakira da tuna ikikava wawayina. Eberai da yawasa maninina ma ere vokuwayina ma ere nuwagiurina ina bera biibiisi ina~berai da wawaya ina~kitai. ¹⁴Mikeda nuwanuwam kamonai nuwakapi ma vomatamatigha emakamakai na ke kuna~kayotata da tam nuwagiura wawayim, tuna na vibero vaghata. ¹⁵Nani nuwagiurina na ke kunumai itoru, tuna na dobu kana nuwagiura, ke God gwabinai ma Seitan gwabinai ipisi. ¹⁶Meni dobunai nuwakapi bo vomatamatigha emakamakai na nani dobunai vimakiiberowana ma berona bogii ma bogiiyai ina~tuputupuwa. ¹⁷Ma nuwagiura kunumai inoru na tuna akovina na maninina kavakava. Ma tuna na ere nuwanubana, ere agabiibiina, ere vokuwayina, ma mara nonowa wawaya ikamyuyuwesi ma bera biibiisi eberaberai. Ke kwinana sago ina~terepai ma sago ina~tereoruwei. Ma ke vimiiriruwaruwa. ¹⁸Wawaya ere nuwanubana ina~makai na tuna nakanani ma pei biibiina ita~voni ma yaba kana mara ina~nekiibau na iyamna biibiina ina~panani, God ku matana ina yawasa na maninina.

Dobu yawasina ke koni~nuwabiibiyei.

4 ¹Avi kubiine kamomiyai vivonapasipasiyana ma viruwa irakata? Iyamna na weni, tami mani ami kayowana beroberosi nuwanuwami epiropiroi. ²Sawara kokirokivorowei ma ke kovokovoghina da

ⁱ **3:9** Gen 1:26

kota~viiya, tuna kubiine koikawapata ma kokiikiivunuwa. Waway a sawara komatamatighei, tuna kubiine koigamowana ma koiwuwa. Ami kayowana sawarisi ke kota~panapanan iynamna ke kota~niponipowana God kurina da ita~veremi. ³Bo mikeda koinowi na ke ita~vereveremi, iynamna ami nota ke biibiisi, bera wapawapa kubiine koinowi da tupuwa yawasina koti~nuwabiibiiyei. ⁴Tami nakanani ma waway a kawana itutudowai! Koakovi bo kegha da dobu yawasina koni~nuwabiibiiyei na God koni~kawapatei? Ana~vona meyei, mikeda dobu yawasina kona~kayokayowei na ke kovokovoghina da God koni~turanei. ⁵Konotanotai da giruma katamana na ke ita~vona bubuna bo? Ivona da Kanuma Vovokaravina nuwanuwatai iterei ma tuna na nuwakapi wawayina, ina kayowana ghamana da ita vonakiiyapa God kurina ke tikiigiyei. ⁶Ma kegha da God ina agabiibai everevereta na ivi~rewapania kirakai. Giruma katamana ivona bo,

“God waway a kayotatasi na emiimiiripotesi,

ma waway a vovokuwayisi na ina agabiibai evereveresi.”^j

⁷Tuna kubiine kotereoruwe meyemi da God ina rewapania gaburinai kona~makai. Devil komiiripotei da ina~verukuyowemi. ⁸Komiiriraya God kurina ma bade tuna ina~miiririya kurimi. Berabero wawayimi, imami kotepekowakowai. Miiriruaruwami, nuwanuwami kogigiratawei. ⁹Ami berabero kubiine nuwanuwami edugari, kovomatadoga ma kotou. Vinama kovoterei ma kosiyapa. Nuwabiibai kovoterei ma kovi~nuwapoya. ¹⁰Kovokuwaya meyemi Bada kurina, ma tuna ina~ruepimi.

Ke koni~wavuvivirana.

¹¹Varevaresiku, Keresiyanu turaturami ke koni~avaberowesi. Waway a kwinana ini~avaberowei bo ina bera ini~tupavirevirei ma ina~vona da ibera beroi na bade God ina vonaviyoyovana iavaberowei. Tam ke vitupavira badana da kuna~vona da God ina vonaviyoyovana na biibiina bo berona. Am biga da nani vonaviyoyovanina kuna~kivini. ¹²Ma nani vonaviyoyovanina na God ivereta ma tuna kava ini~tupavirevireta. Tuna kava waway a ini~yawai bo ina~gwaramutui. Tam avi kuyoyoi da kwinam ina bera kuni~tupaviravirei?

Ke kona~kayotata.

¹³Kovi~yana, tami iyavo kava kovonavona bo, “Karako bo maram tanumataya ku kwanatu sago, nani dobunai tamakai da madegha sago ina~kovi. Ma biga taberai da mura ghamana taviyya.”^k ¹⁴Ma ke kotakovi da maram aviyavisina ina~tupuwa kurimi. Tami ami

^j 4:6 Prov 3:34 ^k 4:13-14 Prov 27:1

yawasa na nakanani ma kwavu, ina~nekiibau ma ke mara gurina na ina~wapa.¹⁵ Weni nakanani kota~vona. “Bada ina kayowanai da maram yawawaywasita tamakamakai na weni bigana bo nokoni bigana taberai.”¹⁶ Ma kegha da konotanota meyemi da tami mani ami akova tepanai kona~makamakai na kokayokayotata. Nakanani kokayokayotata na tuna na bera berona.

¹⁷Vaghina ma, iyi tam nota kuviiya da bera biibiina sago kuta~berai ma kegha, ke kuta~berai na tuna bera berona God ku matana.

Vonaverena mura wawayisi kurisi.

5 ¹Tami iyavo kava mura ghamana gwabimiyai na kovi~yana! ²Kotou ma kosiyapa iyamna maghinomiyai na nuwapoya ma vokwarakwara kona~panani. ³Ami mura iravuwa ma kami gara biibiisi na kaniketekete ikutasikasikeyana.¹ ³Ami gold da silva na epuwapuwa. Vitupavira maranai na nani puwapuwanini~mamatara da tami ikikava wawayimi. Ma karako weni ku marana, ami mura koribai ma kopanikowei. Tuna kubiine na tupuwimi keyama ina~karai. ⁴Kovi~yana! Iyavo kava ami biga eberaberai ma ke koti~miiyesi na evonavona dimadima. Nani touna namada ighae da Bada Rewapania Kirakiina ivi~yanei.^m ⁵Ami yawasa dobuwai na biibiina kavakava, ma ami kayowana kudubina kopanapanani. Mara nonowa kokamkam dodo da yapami erakarakata. Ma kegha da damonai na rabobo kona~panani. ⁶Tami wawayi biibiisi kovi~wawusi ma kovi~kiivunuwana ma ti damsni na ke kovokovoghina da iti~tarapaparana meyesi.

Ere nuwanubami kobanenega ma konipowana.

⁷Varevaresiku, ere nuwanubami kona~koyakoyagha ma kona~banebanenega da Bada ina vovira kana ku mara. Konotai da vao badana ere nuwanubana ina~vivikoyakoyagha da garewa kana mara ina~nekiibau ma ikikava ere nuwanubana ekoyakoyagha da vavai ina~rove bubuna. ⁸Ma tami bade, ere nuwanubami kobanenega. Ma komiirikikina, kokoyakoyagha iyamna gisina kava Bada ina~nekiibau.

⁹Varevaresiku, tami mani kamomiayai ke kona~vonakunukunura. Nakanani kona~berai na Bada ini~tupaviremi da ku berona ina~teremi. Kokitai, Vitupavira Badana Ghamana namada inekiibau, matuketai emiimiiri. ¹⁰Varevaresiku, Bada avanai peroperoveta ivivi~sisiya na ivi~matakira kurita, iyamna ere nuwanubasi vokwarakwara kamonai ibanebanenega. ¹¹Koakovi da iyavo kava vokwarakwara kamonai emiimiirikikina na ti damsni na God ina

¹ 5:2-3 Mat 6:19 ^m 5:4 Deut 24:14-15

vibiibiina kamonai. Job konotai, tuna imiirikikina na damonai biibiina ipanani, Bada ivi~kamyuyuwei ma ina agabiibai ivi~debei kurina.ⁿ

¹² Ma sisiya ghamana na weni. Avonavonemi, ke dobu bo kunuma bo aviyavisina sago avasiyai konitukikita da vonakiiyapa bagibagina kona~terei. Koni~vaghina na kovona bo “E, vaghina,” ma koni~kegha na kovona bo “Kegha.” Weni nakanani kona~berai na Bada ke ku berona ina~teremi.^o

¹³ Kade, kamomiyai wawaya sago inuwapoya bo? Ita~nipowana. Kade, wawaya sago inuwabiibai bo? Ita~tavora, ita~vokavakavara Bada kurina. ¹⁴ Kade, wawaya sago gubagubagina bo? Keresiyana kami vinoraveraveyana kovonesi da ina~pisi ma Bada avanai oira gisina ina~viiya da ininina ini~kununubi ma ina~nipowana kubiine.^p

¹⁵ Vitumaghanai ina~nipowana na gubagubagina ina~yawasa, Bada ini~yawasi. Ma ina berabero na Bada ina~notatawei. ¹⁶ Tuna kubiine ami berabero koni~mamatarei turaturami kurisi ma kona~nipowana kubiisi ma ina~nipowana kubiimi da kona~yawasa. God ina wawaya maninina ina nipowana na tuna rewapanina ma ere iyamna. ¹⁷ Elaidiya tuna na wawayota tota nakanani, ma kegha da nuwanuwana kudubinai inipowana da garewa ke ita~katuna ma vaghina, ke sago garewa ita~katuna da madegha aroba ma nawaravi miikovimasago ikovi.^q

¹⁸ Muriyai inipowaname da ita~katuna ma garewa ghamana kunumai ioru.^r

¹⁹ Varevaresiku, mikeda wawaya sago vonavaghata ketana ita~voterei da ita~siwana ma kwinana ita~nae da ita~rutini ita~vovira,

²⁰ na konota bogai da meni wawayina kwinana berabero kamonai irutinakiibuwei na kanumina ivi~yawai. Ma God siwana wawayina ina bera beroberosi ina~notatawei.^s

ⁿ 5:11 Job 1:21-22, 2:10; Psa 103:8 ^o 5:12 Mat 5:34-37 ^p 5:14 Mak 6:13

^q 5:17 1Kgs 17:1, 18:1 ^r 5:18 1Kgs 18:42-45 ^s 5:20 Prov 10:12; 1Pit 4:8